

Granskning av företagskort

Köpings kommun

KPMG AB

2023-09-07

Köpings kommun
Granskning av företagskort
KPMG AB
2023-09-07

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Kriterier	3
2.4	Ansvarig	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Styrande dokument	5
3.2	Intern kontroll	5
3.3	Företagskort	5
3.4	Granskning av fakturor	6
4	Slutsats och rekommendationer	8
4.1	Bedömning av revisionsfrågorna	9

Köpings kommun
Granskning av företagskort
KPMG AB
2023-09-07

1 Sammanfattning

Syftet med granskningen är att bedöma hur hanteringen av användandet av företagskort genomförs. Detta genom att bedöma Köpings kommuns regler, rutiner och dess efterlevnad inom området med risk för förtroendeskadligt beteende och oegentligheter vid användning av företagskort.

Inom stora organisationer är det av ytterst vikt att ha fastställande procedurer och regler för att garantera korrekt användning av företagskort i överensstämmelse med gällande bestämmelser. Det är därmed avgörande att dessa regler är väldefinierade för att undvika finansiella förluster och felaktigheter som kan påverka organisationens förtroende.

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys, stickprovsgranskning och intervjuer.

Efter genomförd granskning kan vi konstatera att det under granskningsperioden identifierats svagheter i Köpings kommun hantering av användning av företagskort.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi:

- ✓ Att tydligare riktlinjer för användandet av företagskort specificeras.
- ✓ Att en enhetlig policy avseende kvittohantering och kvittoredovisnings upprättas.
- ✓ Att en kontroll av löpande abonnemang genomförs.
- ✓ Att rutinerna avseende hanteringen av attestordningen förstärks.

2 Inledning/Bakgrund

Kommunledningen för Köpings kommun har beslutat att en granskning ska genomföras beträffande hur kvitton används vid inköp som sker via betalkort inom kommunen och hur regelverk efterlevs för perioden januari 2021 till december 2022. Bakgrunden till utförd granskning är den risk för förtroendeskadliga konsekvenser som brister i hantering och efterlevnad kan leda till.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att belysa och bedöma Köpings kommuns regler, rutiner och dess efterlevnad inom området med risk för förtroendeskadligt beteende och oegentligheter vid användning av företagskort.

De revisionsfrågor som granskningen ska ha gett svar på är följande:

- ✓ Finns dokumenterade anvisningar och rutiner för hantering av företagskort?
- ✓ Efterlevs kommunens anvisningar och rutiner för hantering av företagskort?
- ✓ Genomförs inköp med företagskort som kan ifrågasättas med tanke på varans/tjänstens koppling till verksamheten?
- ✓ Följs attestordningen för inköp via företagskort?

2.2 Avgränsning

Granskningen har avgränsats till transaktioner genomförda av kortinnehavare under perioden 2021–2022.

2.3 Kriterier

Vi har utvärderat i vilken mån kommunen uppfyller:

- ✓ Kommunens attestinstruktioner som ska säkerställa korrekt hantering och redovisning av inköp med företagskort.
- ✓ Kommunallagens krav på intern kontroll, KL 6 kap 7 §.
- ✓ Övriga tillämpbara interna regelverk och policys

2.4 Ansvarig

Granskningen avser företagskort inom kommunen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av revisorer.

Granskningen har saklighetsgranskats av ekonomichef.

Köpings kommun
Granskning av företagskort
KPMG AB
2023-09-07

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys, stickprovsgranskning och intervjuer.

3 Resultat av granskningen

Köpings kommun har skriftlig policy där regler och rutiner för hur användningen av kommunens företagskort ska utföras framkommer.

3.1 Styrande dokument

Riktlinjer för hantering av företagskorts i Köpings kommun

Policyn där regler för användandet av kommunens kontokort belyses har sin härkomst från 2022. I dessa bestämmelser framkommer det att företagskorten endast ska användas i tjänst och att det är kortinnehavaren som står ansvarig för då missbruk ägt rum. Det styrande dokumentet beskriver även hur det är förvaltningschefen som beslutar vilka medarbetare som ska ha ett kort tillgängligt. Förvaltningschefens tillgänglighet till företagskort beslutar dock respektive nämnd eller styrelse kring. I policyn går det även att utläsa att ett kvitto eller nota alltid ska bifogas i samband vid inköp där det tydligt framgår vad inköpet avser.

Se noteringar från granskningen under avsnitt 3.1.

3.2 Intern kontroll

Att varje nämnd har ansvaret för att följa upp sin verksamhet regleras i kommunallagen 6 kap. 7 § (2017) där det anges att nämnderna i sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. På en övergripande nivå ingår det i kommunstyrelsens uppsiktsplikt enligt kommunallagen 6 kap. 1 § att säkerställa att så sker. KLK upprättade 2015-04-24 en Riktlinje för internkontroll. Av den framgår att respektive nämnd årligen bör upprätta en fungerande internkontrollplan och att arbetet med den interna kontrollen dokumenteras och återspeglaras till beslutsfattarna för att säkerställa att åtgärder genomförs. Internkontrollplanen ska bygga på en väsentlighets- och riskbedömning av processer, rutiner och system som bedöms centrala i verksamheten.

Granskningen visar att Köpings kommun har rutiner för hantering av ersättningar för utlägg med av kommunens utfärdade kort men att den borde uppdateras och förtydligas.

3.3 Företagskort

Köpings kommun har för den aktuella granskningsperioden haft två kortleverantörer. Dessa är kreditkort som i efterhand regleras med faktura. Antalet kortanvändare regleras av respektive förvaltningschef som beslutar om vilka medarbetare som är i behov av företagskort.

3.4 Granskning av fakturor

Vi har mottagit en lista över samtliga aktiva kort från banken och tillhörande fakturaredovisning för alla kortanvändare. Genom granskning av dessa har vi dels kunnat säkerställa att vi mottagit fakturaredovisning för samtliga kortanvändare, dels att vi mottagit samtliga fakturor för respektive kortanvändare. Några felaktigheter eller oegentligheter har inte noterats utan vi har med hjälp utav dessa dokument kunnat konstatera att vi mottagit korrekt material för att kunna besvara granskningens syfte.

Vi har via stickprov granskat fakturor för alla kortanvändare under perioden 2021–2022. Urvalet av transaktion på respektive faktura har sedan genomförts genom att relevanta och avvikande transaktionerna för respektive transaktion har plockats ut för granskning. Detta har resulterat i att 252 transaktioner har stickprovskontrollerats för att säkerställa transaktionen mot tillhörande underlag. 13 (5%) utav dessa 252 stickprov saknar underlag i form av kvitto, vilket har resulterat i att transaktionen inte kunnat kontrollerats avseende dess relevans och ursprung. Orsaken till avsaknaden varierar men med hänsyn till att transaktionerna inte kunnat säkerställas noteras detta som avvikande i granskningen.

Granskningen av hanteringen av företagskortet har som enligt ovan presenterat resulterat i avvikande poster där transaktioner inte kunnat stämmas överens med dess tillhörande underlag. I enlighet med Köpings kommuns policy för hanterande av företagskort ska kvitto/nota alltid presenteras. I enskilda fall där detta har avvikit är det förvaltningens ansvar att utföra enskilda prövningar för att kontrollera om det finns skäl för att misstänka att företagskortet missbrukats och i detta fall återkalla kortet. Detta är inte något som har presenterats vid de enskilda fallen där underlag i form av kvitto saknas. Detta är därmed inte något som vi kan säkerställa har genomförts i enlighet med kommunens policy.

Hanteringen av rutiner för kvittoredovisning har kontrollerats i samband med stickprovskontrollerna. Det har då kunnat konstateras att rutinen för hanteringen av kvittoredovisningen ser olika ut från fall till fall. Det finns kvittoredovisning som presenterar syftet med transaktionen och verksamhetsområde men i andra fall finns det endast ett kvitto presenterat. Det finns därmed inte en enhetlighet i hanteringen av kvittoredovisningen utifrån utförd granskning.

Med hänsyn till att kvittoredovisningen inte har varit enhetlig under den granskade perioden har syftet till samtliga transaktioner inte kunnat erhållas. Köpings kommuns policy säger att företagskortet endast får användas i tjänst men det finns inte några mer specifika regler för inköp med företagskortet än så. Detta medför att det blir svårt som utomstående part att identifiera transaktioner med avvikande mönster för de olika verksamhetsområdena.

Köpings kommun

Granskning av företagskort

KPMG AB

2023-09-07

Det har under granskningen noterats att abonnemang är något som dras löpande från några av företagskortet. Det finns inget kvitto på dessa i och med att det är ett pågående abonnemang där en fast summa dras periodvis. I och med att det inte erhålls något kvitto i samband med dessa transaktioner är detta inte något som kontrolleras mot underlag vid varje enskild transaktion.

Ytterligare en granskningspunkt har varit att säkerställa att samtliga transaktioner attesteras i samband med inköp via företagskort. Utifrån den skriftliga policyn framgår det att besluts- och behörighetsattesteranter inte får utföras av kortinnehavaren (eller av den som använt kortet i fall där kommunen är kortinnehavare). Detta säkerställs genom att alla inkomna fakturor har som krav att bli attesterade av en mottagningsattestant och en beslutsattestant. Om fakturan inte attesteras genomförs inte betalningen från systemet. Samtliga fakturor som har stickprovskontrollerats har även attestgranskats i syfte att kontrollera att rutinerna följer den upprättade attestordningen. Utifrån granskningen har vi kunnat konstatera att samtliga poster i stickprovsurvalet har en mottagnings- och beslutsattesterare. Vi har även noterat att attestordningen avviker vid 30 attesttillfällen (12%). Orsaken till att attesteringen noterats som avvikande är till följd av att kortinnehavaren har beslutattesterat sina egna kortinköp med företagskortet. I samtliga fall har det dock varit en annan mottagningsattestant än de själva. Till följd av att det framgår av kommunens policy att besluts- eller behörighetsattest aldrig får utföras av kortinnehavaren har detta noterats som avvikande i granskningen.

4 Slutsats och rekommendationer

Till följd av att det noterats att kvittohanteringen och kvittoredovisningen inte är enhetlig i granskningen anses en rekommendation vara att upprätta rutiner för hanteringen av dessa. Detta för att se till att ett kvitto och en förklaring till transaktionen alltid erhålls i samband med att en transaktion på företagskortet ägt rum. Att upptäcka fall där användningen av företagskort missbrukas bör till följd av detta vara lättare att notera.

Vid förnyelsen av policyn för hanteringen och användningen av företagskortet inom Köpings kommun bör mer specifika riktlinjer upprättas för vad och hur företagskortet ska användas. Det kan förslagsvis upprättas riktlinjer kring användningen per verksamhetsområde. Till följd av detta bör det vara lättare för kortinnehavare att förstå vilka typ av inköp som får genomföras. Det skulle även innebära att förvaltningschefen skulle ha lättare att besluta vem som är bäst lämpad för dessa typer av inköp. Dessutom skulle detta göra det tydligt för attesterare kring när de bör misstänka missbruk i samband med användning av företagskort.

Av granskningen framgår det att löpande abonnemang är återkommande transaktioner på en del av företagskortet. Några kvitton eller liknande underlag erhålls inte vid varje återkommande transaktion. Det bör ske en kontroll av dessa för att kunna avgöra dess relevans för kommunen men även för att säkerställa att alla dess tjänster används av verksamhetsområdena och inte i privata sammanhang. För att undvika missbruk av löpande abonnemang bör en löpande kontroll därefter ske av dessa.

Utifrån genomförd granskning anses kommunen hantera och följa attestordningen som framgår av dess policy vid inköp med företagskort till övervägande del med förbättringspotential. Det har noterats avvikelser där attesteringen inte följer attestordningen enligt kommunens policy. Detta menar kommunen beror på bristande kännedom om uppsatt policy. För att motverka möjligheten för att fel i attestordningen ska äga rum anses det vara av stor vikt att kontrollera om detta kan förhindras i systemet. Att begränsa delar av attesteringsprocessen hade kunnat motverka att en kortinnehavare har möjlighet att beslutsattestera sin egen faktura.

Vår sammanfattade bedömning av granskningen är att Köpings kommun behöver förstärka sina rutiner genom att förnya den policy som är upprättad sedan tidigare. Detta genom att upprätta mer specifika rutiner för att se till att hanteringen av företagskortet genomförs på ett enhetligt sätt. Detta avser främst kvittohantering, kvittoredovisning och riktlinjer för användningen av företagskortet. Att utveckla den redan existerande policyn skulle således kunna innebära en hantering som blir mer enhetlig men även stärka rutinerna för att uppmärksamma oegentligheter i användandet av företagskort. Det har dessutom noterats avvikelser i samband med granskningen avseende hanteringen av attestordningen i anknytning med inköp med företagskort. Det anses därmed finnas utrymme för att förstärka rutinen i syfte att motverka missbruk av företagskortet.

4.1 **Bedömning av revisionsfrågorna**

Finns dokumenterade anvisningar och rutiner för hantering av företagskort?

Vår bedömning är att det finns dokumenterade anvisningar och rutiner men att de borde uppdateras och förtydligas.

Efterlevs kommunens anvisningar och rutiner för hantering av företagskort?

Trots en del noterade avvikelser från kommunens policy är vår sammanfattade bedömning att anvisningar och rutiner för hanteringen av företagskort efterlevs till övervägande del.

Genomförs inköp med företagskort som kan ifrågasättas med tanke på varans/tjänstens koppling till verksamheten?

Med hänsyn till att policyn endast anger att de köp som genomförs inte ska vara i privat syfte anses det finnas svårigheter i att notera köp som bör ifrågasättas. Detta är en orsak till att vi rekommenderar att riktlinjerna bör förtydligas. De stickprovskontroller som utförts har dock inte visat på några ifrågasättande kopplingar till verksamheten bortsett från att några kvitton i samband med inköpen saknas.

Följs attestordningen för inköp via företagskort?

Attestordningen följs till övervägande del vid inköp via företagskort genom att inkludera en mottagningsattestant men även en beslutsattestant för att säkerställa att kortinnehavaren eller den som använt kortet då kommunen anges som kortinnehavare inte har möjlighet att attestera sina egna inköp. Det har dock noterats fall där kortinnehavaren beslutat att attestera sina egna inköp vilket enligt policyn inte är tillåtet och avviker från attestordningen.

Köpings kommun
Granskning av företagskort
KPMG AB
2023-09-07

KPMG AB, dag som ovan

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor